

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndz/1/2016
Identifikačné číslo spisu:	1014200535
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1014200535.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: mjr. JUDr. S. M., N., právne zastúpený: JUDr. Ľudovít Földes, advokát, Domašská 11, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-164/2013/OPK zo dňa 19.02.2014, o námietke zaujatosti proti predsedníčke senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. Soňa Langovej a členkám senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Dáši Filovej, takto

rozhodol:

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. Soňa Langová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/72/2014.

Odôvodnenie

V hore označenej veci podaním zo dňa 13.01.2016 žalobca žiadal o vylúčenie predsedníčky senátu JUDr. Soni Langovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Dáši Filovej z prejednávania a rozhodovania veci, ktoré odôvodnil pomerom sudcu k veci a to tak, že JUDr. Soňa Langová ako predsedníčka senátu 4S už v tej istej právnej veci, a to preskúmania rozhodnutia žalovaného správneho orgánu o prepustení žalobcu zo štátnej služby príslušníka Policajného zboru personálnym rozkazom ministra vnútra SR č. 754/2006 zo dňa 05.01.2006 už rozhodovala a to rozsudkom č. k. 4S/59/2009-105 zo dňa 14.05.2010. Žalobca v tomto smere ďalej vyjadril nesúhlas s postupom a rozhodnutím JUDr. Judity Kokolevskej v danej veci. Namietal nezákonnosť, nepreskúmateľnosť a nedostatočné zistenie skutkového stavu v danej veci sp. zn. 4S/59/2009. Namietal, že predsedníčka senátu JUDr. Soňa Langová rozsudkom č. k. 4S/59/2009-105 zo dňa 14.05.2010 zamietla žalobu žalobcu vo veci jeho prepustenia zo štátnej služby príslušníka PZ, čím ho podľa jeho názoru diskriminovala oproti iným príslušníkom PZ, u ktorých nemohli byť použité dôkazy, ktoré neboli v súlade s právnymi predpismi. Ďalej uviedol, že rozhodnutie č. k. 4S/59/2009-105 zo dňa 14.05.2010 bolo potvrdené aj rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo/181/2010 zo dňa 18.05.2011 a to pred vydaním rozhodnutia Krajského rozhodnutia v Trenčíne č. k. 23Tov/6/2011-1394 zo dňa 24.05.2011 v trestnom konaní, v ktorom bolo rozhodnuté, že skutok uvedený v rozkaze ministra vnútra SR č. 754/2006 zo dňa 05.01.2006, ktorý bol uvedený ako dôvod na prepustenie žalobcu zo štátnej služby príslušníka PZ sa nestal a dôkazy použité z trestného konania v správnom konaní neboli v súlade s právnymi predpismi. Z

uvedených dôvodov možno mať podľa názoru žalobcu oprávnené pochybnosti o nezaujatosti sudkyne JUDr. Soni Langovej, ako aj členiek senátu, ak sa zúčastňujú rozhodovania tejto veci, JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Dáši Filovej. Vec vedená na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/72/2014 sa týka tej istej právnej veci ako vec vedená pod sp. zn. 4S/59/2009, a teda prepustenia žalobcu zo štátnej služby príslušníka PZ podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov personálnym rozkazom č. 754/2006 zo dňa 05.01.2006.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov žiadal, aby bola predsedníčka senátu JUDr. Soňa Langová, ako aj členky senátu, ak sa zúčastňujú rozhodovania tejto veci, JUDr. Judita Kokolevská a JUDr. Dáša Filová vylúčené z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Predseda senátu JUDr. Soňa Langová k námietke zaujatosti vo veci sp. zn. 6S/72/2014 uviedla, že k veci ani k samotným účastníkom konania a ich právnym zástupcom nemá žiadny vzťah a necíti sa byť zaujatá. JUDr. Dáša Filová k námietke zaujatosti vo veci sp. zn. 6S/72/2014 uviedla, že podľa rozvrhu práce nie je členkou senátu 6S a k veci ani k samotným účastníkom konania a ich právnym zástupcom nemá žiadny vzťah a necíti sa byť zaujatá. Z úradného záznamu zo dňa 15.01.2006 vyplýva, že JUDr. Judita Kokolevská na základe výsledkov výberového konania bola Súdnou radou SR od 01.09.2015 preložená na výkon funkcie sudcu na Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní obsahu vznesenej námietky zaujatosti proti predsedníčke senátu JUDr. Soni Langovej, ako aj členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Dáši Filovej prejednal túto bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) podľa § 16 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú dané zákonné dôvody na ich vylúčenie z pojednania a rozhodnutia veci.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 24/05 z 13. apríla 2005 obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti pre uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť.

Nestrannosť je potrebné skúmať jednak zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. treba zistiť osobné presvedčenie zákonného sudcu a jednak z objektívneho hľadiska nestrannosti posúdením, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku.

Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre nezaujatosť. Obsahom tohto práva je aj povinnosť súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci a rozhodnúť o ňom.

Treba však zároveň zdôrazniť, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 O.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Vzhľadom na to možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania zákonne pridelennej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi celkom zjavne bránia rozhodovať v súlade so zákonom

nezaujato a spravodlivo.

Pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci nepostačujú subjektívne pocity účastníka konania, z dôvodu ktorých tvrdí, že má pochybnosti o nezaujatosti sudcu na prejednanie a rozhodnutie veci, ako aj je nepostačujúci subjektívny názor konajúceho sudcu, že sa cíti byť zaujatý na prejednanie a rozhodnutie mu pridelenej veci, ako aj naopak. Zaujatosť konkrétneho sudcu v prejednávanej veci musí vyplývať z objektívnych okolností podmieňujúcich jeho vzťah k predmetu konania alebo jeho vzťah k účastníkom tohto konania alebo k ich zástupcom. Povinnosť preukázať okolnosti odôvodňujúce zaujatosť konajúceho sudcu na prejednaní a rozhodnutí mu pridelenej veci spočíva na tom, kto vzniesol námietku zaujatosti.

Nestranný je sudca, u ktorého nie sú pochybnosti o jeho nezaujatosti so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom a súčasne sa nepodieľal na rozhodovaní vo veci v niektorom inštančnom stupni. Rozhodovaním sa rozumie účasť na hlasovaní alebo inom spôsobe účasti na prijímaní rozhodnutia vo veci samej (samosudca), ako aj na rozhodnutiach, ktoré pripravujú skutkový a právny základ na rozhodnutie vo veci samej. Základom na záver o nevyhnutnosti vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania veci je pochybnosť o jeho nezaujatosti.

Predpokladom skutočného uplatnenia zásady rovnosti účastníkov v konaní a zaistenia záruk správneho a spravodlivého rozhodnutia je, aby v konaní konal a rozhodoval sudca nezaujatý, ktorý nie je v žiadnom osobnom vzťahu k účastníkom a k ich zástupcom, a ktorý nie je žiadnym spôsobom zainteresovaný na výsledku konania. V súlade s tým zákon vo vyššie citovanom ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p. konštruuje ako dôvody vylúčenia sudcu sudcov pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom. Zákon zakladá vylúčenie sudcu na existencii určitého dôvodu vymedzeného takými konkrétne označenými a zistenými skutočnosťami, vo svetle ktorých sa javí sudcova nezaujatosť pochybnou. Vylučuje sa tým subjektívny pohľad na vylúčenie sudcu; na to, aby bol sudca vylúčený, nemôžu postačovať pocity účastníka o tom, že možno mať pochybnosti o nezaujatosti sudcu, ale musí byť zistený dôvod, z ktorého vyplýva, že možno pochybovať o sudcovej nezaujatosti.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. III. ÚS 47/05, v ktorom ústavný súd vyslovil právny záver, že „obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, to znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadržal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci“. Ústavný súd Slovenskej republiky nestrannosť sudcu judikoval aj v ďalších rozhodnutiach (pozri bližšie napr. sp. zn. III. ÚS 71/97, I. ÚS 73/97).

Ako je už spomenuté vyššie, sudcov pomer k účastníkom alebo ich zástupcom môže byť založený predovšetkým na príbuzenskom alebo jemu obdobnom vzťahu, ktorému na roveň môže v konkrétnom prípade stáť vzťah priateľský či naopak zjavne nepriateľský. Do úvahy prichádza i vzťah ekonomickej závislosti. Uplatnená námietka zaujatosti pre pomer sudcu k veci musí byť v príčinnej súvislosti s predmetom daného konania. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 76/1999 z 20. júla 1999). Vzťah sudcu k veci znamená, že sudca by mal konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia veci.

V uvedenej veci podal žalobca námietku zaujatosti z dôvodu nespokojnosti s postupom a rozhodovaním Krajského súdu v Bratislave v inej jeho veci, pričom však ustanovenie § 14 ods. 3 O.s.p. výslovne vylučuje, aby dôvodom pochybnosti o sudcovej nezaujatosti mohli byť okolnosti spočívajúce v jeho postupe v prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svoje rozhodnutie v predmetnej veci založil na vzájomnej korelácii a vyvažovaní oboch relevantných hľadísk teórie zdania (subjektívneho aj objektívneho hľadiska).

Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov vyplýva povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaújato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov.

Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca (v rámci prejednávania a rozhodovania konkrétneho sporu) zachovávať k veci, účastníkom konania a ich zástupcom vždy vecný, profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstupu od veci, od účastníkov konania a od všetkého, čo súvisí s prejednávaním veci v súdnom konaní, je daná stupňom osobnej a osobnostnej pripravenosti sudcu na výkon súdnictva.

O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Svojím správaním má dbať na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. Musí mať dostatok schopnosti ovládať svoje konanie aj sféru svojich vnútorných pocitov. Súčasťou vecného prístupu sudcu k prejednávanej veci a k účastníkom konania je teda aj schopnosť sudcu vyrovnáť sa vnútorne s prípadnými námietkami účastníkov v priebehu i mimo konania, ako aj s eventuálnou kritikou jeho konania, ktorá môže mať rozmanitú podobu. Pokiaľ by sudca (mimo iného) takúto schopnosť nemal, spochybňovalo by to jeho spôsobilosť vykonávať funkciu sudcu.

Dôvodom pre vylúčenie zákonnej sudkyne, predsedníčky senátu JUDr. Soni Langovej z konania a rozhodovania vo veci mala byť skutočnosť, že sudkyňa už ako predsedníčka senátu rozhodovala vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4S/59/2009 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra vnútra SR č. SLV-887/2008 zo dňa 05.03.2009 v spojení s personálnym rozkazom ministra vnútra SR č. 754 zo dňa 05.01.2006 vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru. Táto samotná skutočnosť však nemôže byť dôvodom na vylúčenie sudkyne, nakoľko neexistuje dôvod vylúčenia pre pomer k veci, a teda že by mala konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto námietke žalobcu nevyhovел (§ 14 ods. 1 O.s.p.) a nevylúčil predsedníčku senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. Soňu Langovú z prejednávania a rozhodovania veci sp. zn. 6S/72/2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodol o námietke zaujatosti vo vzťahu k sudkyňi JUDr. Dáši Filovej, keďže podľa rozvrhu práce nie je členkou senátu 6S, ktorý má predmetnú vec pridelenú a taktiež nerozhodol o námietke zaujatosti vo vzťahu k sudkyňi JUDr. Judite Kokolevskej, keďže na základe výsledkov výberového konania bola Súdnou radou SR s účinnosťou od 01.09.2015 preložená na výkon funkcie sudcu na Najvyšší súd SR.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.